

Joanna Farysej, Ryszard Tomczak

I Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Bezpieczeństwo energetyczne - rynki surowców i energii"

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 2, 174-176

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Joanna FARYSEJ
Ryszard TOMCZAK
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa

I MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE - RYNKI SUROWCÓW I ENERGII”

W dniach 7-8 czerwca 2011 r. w poznańskim Hotelu Rzymskim odbyła się I Międzynarodowa Konferencja „Bezpieczeństwo Energetyczne - Rynki Surowców i Energii”. Szeroko zakrojona tematyka konferencji obejmowała takie zagadnienia, jak geopolityka i geostrategia surowcowa, analiza zasobów produkcji i konsumpcji głównych surowców energetycznych oraz transfer surowców i energii. Przedmiotem zainteresowania referentów były m.in. nowe rozwiązania dotyczące przesyłania energii, międzynarodowa rywalizacja w handlu paliwami, a także ochrona środowiska i likwidacja zagrożeń ekologicznych.

Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego i *spiritus movens* przedsięwzięcia był dr Piotr Kwiatkiewicz, wielokrotnie podejmujący w swoich publikacjach problem bezpieczeństwa energetycznego, zaś głównym sponsorem firma Gas-System.

W wystąpieniu otwierającym konferencję P. Kwiatkiewicz wskazał na wagę tytułowego zagadnienia i podkreślił nieodzowność upowszechnienia idei bezpieczeństwa energetycznego w świadomości społecznej. Zaznaczył, że konferencja jako forum wymiany myśli stanowi doskonałą okazję do podzielenia się doświadczeniami i wiedzą, a także inspirowanie do innowacyjnych działań na wielu płaszczyznach.

Pierwszym prelegentem był dr Jan Zawadzki (SWPiD w Gdyni), który w wystąpieniu „Ekspansja gazowa Federacji Rosyjskiej na Unię Europejską” przedstawił uwarunkowania Nord Streamu i South Streamu oraz wskazał alternatywne źródła gazu w Rosji. Poruszył on także sprawę argumentów geopolitycznych wysuwanych przez Federację Rosyjską podczas spotkań dwustronnych z Unią Europejską. Ostatni z podnoszonych problemów – przypuszczenia na temat budowy trzeciego pasa przesyłowego przez Polskę - wywołał ożywioną dyskusję, podczas której pojawiły się m.in. zapewnienia Gas Systemu o intensyfikacji prac nad budową infrastruktury przesyłowej w Polsce oraz obietnica stworzenia ok. 1000 km² sieci przesyłowej do 2014 r.

Problem rywalizacji energetycznej podejmowanej przez Federację Rosyjską powrócił również w innym kontekście w przemówieniu mgr. Michała Lubiny (UJ, Kraków) „Ropociąg WSTO jako przykład pojedynku energetycznego Rosji i Chin”. Mówca szczegółowo scharakteryzował uwarunkowania geopolityczne i dokonania gospodarcze Chin oraz zaakcentował sukcesy Chin w sferze energetyki.

Wystąpienie dr. Przemysława Osiewicza (UAM, Poznań) „Przesył surowców energetycznych: Turcja jako państwo tranzytowe” podniosło kwestię, która nie doczekała się dotąd dokładnego opracowania badawczego. Zagadnienie roli Turcji jako państwa tranzytowego między bliskowschodnimi dostawcami a europejskimi odbiorcami wzbudziło duże zainteresowanie słuchaczy. Pierwszą część konferencji zamknął referat dr. Remigiusza Rosickiego (UAM, Poznań) pt. „Pakiet klimatyczny

i III pakt energetyczny- kierunki zmian polityki energetycznej UE”, w którym autor skupił się na obowiązujących regulacjach prawnych i ich następstwach dla polityki energetycznej Unii Europejskiej.

Po przerwie lunchowej głos zabrał Andrzej Szczeńniak, który w wykładzie „USA-Rosja-Chiny- polityka energetyczna” ogólnie zarysował *status quo* i perspektywy rozwojowe handlu surowcami na najbliższą dekadę. Autor podkreślił rosnącą rolę Chin jako importera i prymat USA w tej dziedzinie.

Drugi dzień konferencji obejmował dwie interesujące sesje rozdzielone przerwą kawową. W obu dyskusję moderował znany ekspert rynku paliw i gazu – Andrzej Szczeńniak. W tym dniu obrad pierwszy referat zatytułowany „USA w Azji Środkowo Wschodniej – CENTCOM” przedstawiony został przez Piotra Grochmalskiego (dr hab.) z UMK w Toruniu. Wystąpienie dotyczyło roli CENTCOM –u, dowództwa geograficznego armii amerykańskiej, w geostrategicznej polityce USA. Dowództwo, fizycznie ulokowane w Tampie na Florydzie, odpowiada za operacje na obszarze obejmującym 27 państw rejonu Bliskiego Wschodu i Azji Centralnej. Biorąc pod uwagę fakt, że prawie 100% obecnych strat bojowych armii amerykańskiej dotyczy formacji dowodzonych przez CENTCOM oraz uwzględniając, że „sercem” obszaru odpowiedzialności (AOR – Area of Responsibility) tego dowództwa jest zatoka perska - jasna staje się jego strategiczna rola w utrzymywaniu bezpieczeństwa energetycznego USA.

Wystąpienie Beaty Jagiełło (dr) z SGH z Warszawy zatytułowane „Afganistan i kraje sąsiednie: nowe centrum surowców energetycznych” nawiązywało do regionu świata przybliżonego w poprzednim referacie. Wystąpienie sygnalizowało potencjalne surowcowe znaczenie dorzecza Abu – Dari. W referacie dokonano prezentacji inicjatyw gospodarczych w przedmiotowym regionie z perspektywy Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych oraz państw azjatyckich. W kontekście tych ostatnich, akcentując rolę Turcji, autorka nowatorsko nazywa analizowany region – Azją Środkowo Zachodnią.

Kolejny referat przedstawiony przez Justynę Michalak (dr inż.) z Politechniki Poznańskiej, zgodnie z tytułem, dotyczył wpływu cen paliw na opłacalność ekonomiczną inwestycji energetycznych. Autorka prezentowała rezultaty badań własnych, obejmujące analizy ekonomiczne wykonane dla elektrowni zasilanej węglem kamiennym oraz elektrowni zasilanej węglem brunatnym. Analizy wskaźników efektywności ekonomicznej wykorzystywały trzy metody dyskontowe: NVP, NPVR, IRR. Wyniki oryginalnych badań własnych również były przedstawiane przez Dominika Kryzia (mgr inż.) z Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energia PAN z Krakowa w referacie o tytule: „Porównanie kopalnych nośników energii pod względem możliwości zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego”. Autor badał wybrane atrybuty fizycznego, ekonomicznego, ekologicznego i społecznego wymiaru bezpieczeństwa energetycznego. Badania, oparte o tzw. wielowymiarową analizę danych, zrealizowano dla węgla kamiennego, gazu ziemnego i ropy naftowej. Według autora, najbardziej atrakcyjnym paliwem w ujęciu globalnym jest gaz ziemny, natomiast w ujęciu krajowym takim paliwem jest węgiel kamienny. Referat Radosława Szczerbowski (dr inż.) z Politechniki Poznańskiej, dotyczył bezpieczeństwa elektrowni jądrowych. Kwestie bezpieczeństwa ponad 430 pracujących obecnie na świecie generatorów jądrowych w kontekście ostatniej awarii elektrowni w Fukushima w Japonii są nadal istotne i przyciągają uwagę nie tylko specjalistów.

Według autora, przedmiotowa problematyka obejmuje zagadnienia związane z bezpieczeństwem obiektów jądrowych oraz kwestie dotyczące ochrony instalacji jądrowych. W referacie wskazano rozwiązania techniczne i organizacyjne dla reaktorów jądrowych trzeciej generacji. Zasygnalizowano możliwy wysoki poziom bezpieczeństwa dla przyszłych generatorów czwartej generacji, w których paliwem zamiast uranu ma być tor.

Drugi dzień konferencji zakończył referat Jacka Raubo (mgr) z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu zatytułowany „Rola sił zbrojnych jako gwaranta bezpieczeństwa energetycznego państw na początku XXI w.”. P różnorodne kazusy z ostatnich lat autor uzasadnił tezę, że siły zbrojne różnych państw są wykorzystywane do: zdobywania i pozyskiwania surowców energetycznych, ochrony złóż i miejsc pozyskania surowców energetycznych oraz ochrony linii przesyłu i transportu surowców energetycznych.

Podsumowując obrady uczestnicy docenili ogólny klimat konferencji oraz przyjętą formę prowadzenia otwartych dyskusji po każdym wystąpieniu umożliwiającą pogłębienie kwestii poruszanych w referatach dyskusje. Uczestnicy wyrazili poparcie dla cykliczności konferencji organizowanej przez Wyższą Szkołę Bezpieczeństwa. Smaczny lunch w restauracji Hotelu Rzymskiego stanowił ostatni akcent tegorocznej konferencji.